

Objavljeno 13.10.2013. u 14:54

ponovno na prodaju

Nitko ne želi kupiti ukleti otočić Daksu, početna cijena dva milijuna eura dva milijuna eura

Otočić Daksa, smješten pred samim ulazom u dubrovačku luku Gruž, ponovno se prodaje. Ovaj put u ime svojih iseljeničkih obitelji Nila Perica Dušilo Florshutz i Franica Dušilo Cavich za najmanji otok iz skupine Elafitskih otoka površine pet hektara od Dubrovačko-neretvanske županije po pravu prvokupa traže dva milijuna eura.

Ovo nije prvi put da se Daksa prodaje. Prvi put ponuđena je prije deset godina, 2003..

Tada za šest milijuna američkih dolara, a cijena je u međuvremenu, s obzirom na to da za otok nije bilo zainteresiranih, spuštена na tri i pol milijuna dolara. Ni ovaj put Županija se nije odlučila za kupnju Dakse koja je u listopadu 1944. godine pred kraj II. svjetskog rata nakon ulaska partizana u Dubrovnik postala stratište na kojem je bez suđenja ubijeno 48 Dubrovčana pod izlikom da su surađivali s dotadašnjim ustaškim i njemačkim vlastima. Na istome su mjestu pokopani, a obiteljima nije bilo dopušteno eshumiranje posmrtnih ostataka njihovih najmilijih. Godinama je taj zločin bio prešućivan, a sama Daksa obavijena velom tajne spominjala se kao ukleti otok.

Među četrdeset i osmero ubijenih bili su svećenici Padre Perica te don Mato Milić Kalafatović. Padre Perica bio je posebno omiljen među Dubrovčanima, a poznat je i kao autor pjesme "Zdravo, Djevo Kraljice Hrvata". Ubijeni su i Dubrovčani Antun Mostarčić, Martin Tomić, Maksimilijan Milošević, Vid Regjo, Stjepo Barbieri, Jure Matić, Ante Tasovac, Marijan Vokić, Baldo Poković, Ante Brešković, Ivo Knežević, Baldo Crnjak, Frano Vojvodić, Ivo Peko, Mato Račević i Niko Obradović kao i Niko Koprivica, tadašnji gradonačelnik Dubrovnika. Vjeruje se da je upravo to razlog zbog čega otok do sada nitko nije želio kupiti. Tek prije tri godine žrtve su ekshumirane i dostojno pokopane, a na Daksi je ostalo tek spomen-obilježje na taj zločin.

Inače, nakon zločina po cijelom Dubrovniku su zalijepljeni letci na kojim je pisalo: "u ime naroda Jugoslavije" obliku presude "sudskog vijeća Vojnog suda komande južno dalmatinskog područja". Na letku su istaknuta imena 35 ljudi koje su komunisti osudili na smrt strijeljanjem. Do danas od strane hrvatskog pravosuđa nisu pokrenuti sudski postupci protiv odgovornih osoba i egzekutora. Kako bi se mjesto pokolja zaštitilo, 2007. godine tadašnja dubrovačka gradonačelnica Dubravka Šuica zatražila je od Vlade RH otkup Dakse, udruženim sredstvima Grada i države, kako bi se na ovom otočiću izgradio memorijalni centar za žrtve zločina. No sluha za takvu inicijativu nije bilo.

Šuica je svoj zahtjev ponovila i 2011. godine kao saborska zastupnica tijekom rasprave u Saboru o konačnom prijedlogu zakona o pronalaženju, obilježavanju i održavanju grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata. No otkup otoka ni tada nije realiziran. Iako je Daksa kroz povijest bila okupljalište franjevačkih redovnika iz cijele Europe, o čemu svjedoče ostaci samostana svete Sabine iz 1281. godine, otok je već jako dugo nenaseljen. No njegova ljepota godinama privlači Dubrovčane kojima su otočne hridi omiljeno kupalište.

ANTON HAUSWITSCHKA
FOTO: ŽELJKO TUTNJEVIĆ / CROPIX

Žrtve pokopane 2010.

Žrtve s Dakse pokopane su u lipnju 2010. godine. Nakon DNK istraživanja, utvrđen je identitet 18 osoba, dok se identitet ostalih 35 osoba nije mogao utvrditi. Na nekoliko lokacija otočića pronađeni su posmrtni ostaci ubijenih te ponešto njihovih osobnih predmeta, poput dvaju svećeničkih kolara, krunice, raspela, dvije vere, zlatne ogrlice, zubi i pištoljske čahure. Kako su svojedobno izvijestili članovi Udruge Daksa 1944./45., na lubanjama ubijenih evidentirane su prostrijelne rane prema kojima je zaključeno da su napravljene iz pištolja ruske devetke. (K. P.)